

12 Eylül 2014

VERGİ SİRKÜLERİ

NO: 2014/92

KONU

Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasını Da İçeren Torba Kanun Yürürlüğe Girdi.

Bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasını da içeren ve çeşitli vergi kanunlarında değişiklik yapan Torba Kanun 11 Eylül 2014 tarihli mükerrer Resmi Gazete’de yayımlandı.

10 Eylül 2014 tarihli Meclis Genel Kurulu toplantısında kabul edilerek 6552 kanun numarasıyla yasalaşan "Torba Kanun" olarak da bilinen “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’larda Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun” 11 Eylül 2014 tarihli mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

146 maddeden oluşan Torba Kanunun;

- **26 ncı maddesi kapsamına** bazı kıymetli taşların tesliminde uygulanan KDV istisnası,
- **27 nci maddesi kapsamına** bazı taşınmazların SGK’ya devrinde KDV istisnası,
- **73 üncü maddesi** kapsamına,
- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen, Vergi Usul Kanunu kapsamına giren; vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
- Emlak vergisi ile çevre temizlik vergisi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ve emlak vergisi üzerinden hesaplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ile buna bağlı gecikme zamları,
- Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin su abonelerinden olan su kullanımından kaynaklanan alacakları ile bunlara bağlı fer’i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,
- İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli

alacakları ile bu alacaklara bağı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dahil) alacakları,

- **74 üncü maddesi** kapsamına, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar,
- **76 ncı maddesi** kapsamına, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları,
- **77 nci maddesi** kapsamına, oda aidat borçları,
- **78 inci maddesi** kapsamına, esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara aidat borçları,
- **79 uncu maddesi** kapsamına, araç muayenelerini suresinde yaptırmamış olanlar,
- **80 inci maddesi** kapsamına, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağı tahsil dairelerince tahsil edilen ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı alacakları,
- **81 inci maddesi** kapsamına, SGK prim borçları ve cezaları
- **116 ncı maddesi** kapsamına, bazı kıymetli taşlara uygulanan ÖTV'nin kaldırılması

girmektedir.

1. Bazı Kamu Alacaklarının Kanun Kapsamında Yeniden Yapılandırılması

1.1. Yapılandırılacak Vergiler

Bu Kanun kapsamına;

- 30 Nisan 2014 tarihine kadar beyan edilmesi gereken yıllık gelir, kurumlar, katma değer, özel tüketim, gelir (stopaj), kurumlar (stopaj), damga vergisi gibi beyana dayalı tüm vergiler ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları ile,
- 30 Nisan 2014 tarihinden önce tahakkuk eden yıllık harçlar, motorlu taşıtlar vergisi vb. alacaklar ve bunlara bağı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağı tahsil dairelerince, 30 Nisan 2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faiz, gecikme faizleri ve gecikme zamları

girmektedir.

1.2. Kanun Kapsamında Yapılandırılacak İdari Para Cezaları

30 Nisan 2014 tarihinden önce (bu tarih dahil) verilen;

- Trafik idari para cezası,
- Karayolu taşıma idari para cezası,
- Otoyol ve köprülerden ihlalli geçiş idari para cezası,
- Askerlik para cezası,
- Seçim para cezası,
- Nüfus para cezası,

Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenebilecektir.

1.3. Kanun Kapsamında Borçların Yapılandırılması

Kesinleşmiş vergi alacaklarının anapara tutarlarında ve vergi aslına bağlı vergi cezalarının tutarlarında herhangi bir indirim yapılmayacaktır. Vergi asıllarının tamamı, cezaların tamamı yeniden yapılandırma kapsamında tahsil edilecek.

Buna göre;

- Vergi asıllarının tamamı,
- Vergi aslına bağlı cezaların tamamı,
- Alacak aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si (usulsüzlük cezaları),
- Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine (Yİ- ÜFE) esas alınarak belirlenecek tutar

tahsil edilecek olup,

- Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan % 50'sinin ve
- Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

Örneğin, aşağıda vade tarihleri yer alan vergilerin ödenmemiş olması halinde bu vergilere hesaplanması gereken gecikme zammı yerine toplam TEFE/TÜFE/Yİ-ÜFE oranı yaklaşık olarak aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.(*).

Vade	Miktar	Gecikme Zammı	Yapılandırma TEFE/TÜFE/Yİ-ÜFE Uygulaması	Fark	Yüzdellik
Aralık/2009	1.000,00	839,00	368,00	471,00	0,56
Aralık/2010	1.000,00	616,00	289,50	326,50	0,53
Aralık/2011	1.000,00	448,00	160,40	287,60	0,64
Aralık/2012	1.000,00	280,00	124,60	155,40	0,56
Aralık/2013	1.000,00	112,00	69,10	42,90	0,38

(*Hesaplamalar sadece fikir verme amaçlıdır.)

Kesinleşmiş vergi alacaklarının yapılandırılmasından yararlanmak için Kanunun yayımını izleyen ikinci ayın sonuna kadar başvuru yapılması gerekmektedir. Buna göre son başvuru tarihi **1 Aralık 2014 Pazartesi** (30 Kasım 2014 Pazar gününe geldiğinden)' dir.

1.4. Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Mevcut Olmayan Kasa Mevcudu İle Ortaklardan Alacakların Beyanı

Kurumlar vergisi mükellefleri, **31.12.2013** tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan;

- Kasa mevcutları ile
- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını

31 Aralık 2014 tarihine kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir.

Ortaklar cari hesabının (ortaklardan net alacaklar) beyanında, "131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması sonucunda kalan net tutar dikkate alınacaktır.

Mükellefler beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplayacak ve hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi içinde ödeyeceklerdir.

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan kasa mevcudu ile net alacak tutarının düzeltilmesi kapsamında beyan edilen ve ödenen vergiler;

- Gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecek,
- Kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

1.5. Kanun Kapsamında Peşin Ya Da Taksitle Ödeme

Kanun kapsamında hesaplanan tutarlar borçlunun tercihine göre peşin veya taksitler halinde ödenebilecektir.

Buna göre:

- Peşin ödemelerde, yapılandırılan borçlara herhangi bir katsayı veya faiz uygulanmayacaktır.
- Borçlular hesaplanan tutarları taksitle ödemek isterlerse başvuru sırasında 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih edeceklerdir.
- Taksitle yapılan ödemelerde, taksit ödeme süresine bağlı olarak belirli bir katsayı tutarı tahsil edilecektir.

Katsayı tutarları;

- 6 taksitte yapılacak ödemelerde (Ödeme süresi 12 ay) 1,05
- 9 taksitte yapılacak ödemelerde 1,07
- 12 taksitte yapılacak ödemelerde 1,10
- 18 taksitte yapılacak ödemelerde 1,15

oranları esas alınarak hesaplanacaktır.

1.6. 6552 Sayılı Kanun ile 6111 Sayılı Kanunun Kamu Alacaklarına İlişkin Yapılan Düzenlemeler Çerçevesinde Karşılaştırılması

6552 sayılı Torba Yasa ile 6111 sayılı Kanunun bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeleri karşılaştırıldığında bu Kanun ile sunulan imkanların daha dar olduğu söylenebilir.

Buna göre 6111 sayılı Kanun'da olup da 6552 sayılı Kanun'da **olmayan** düzenlemeler şunlardır:

- İhtilafı vergi borçları,
- İnceleme aşamasındaki işlerin tasfiyesi,
- Matrah artırımı,
- Stok hesaplarının düzeltilmesi.

2. Sigorta Primi Borçlarının Yeniden Yapılandırılması

6552 sayılı Kanunun 81 inci maddesi kapsamında SGK prim borçları ve cezaları yeniden yapılandırılmaktadır.

2014 yılı Nisan ayı ve önceki aylara ait;

- İşveren ve sigortalılara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
- İsteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,
- Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,
- 30 Nisan 2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı,
- 60/g kapsamında genel sağlık sigortalılarının primleri,
- Sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait

işyerlerinde çalışmaları nedeniyle aylıkları kesilmesi gerekenlere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ödeme dönemine kadar yersiz olarak ödendiği tespit edilen aylıklara ilişkin borç,

- 30 Nisan 2014 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı

Kanun kapsamındadır.

Buna göre;

- Sigorta primi tamamının,
- Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutarın,
- İdari para cezasının %50'sinin,
- Bu tutar üzerinden Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,
- Alacak asıllarının 11 Eylül 2014 tarihinden önce ödenmiş olması şartıyla, fer'ilerinin ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının

bu Kanun'da belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde,

- Gecikme cezası ve gecikme faizinin tamamının
- İdari para cezasının %50'sinin
- İdari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammının tamamının
- Fer'i alacakların kalan %60'ının

tahsilinden vazgeçilecektir.

SGK açısından başvuru zamanı:

- Genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi için başvuru son tarihi **30 Nisan 2015.**
- Bunun dışında kalan SGK prim ve alacaklarının yapılandırılması için son tarih **31 Aralık 2014.**

3. Kanun Kapsamında Yapılan Diğer Bazı Düzenlemeler

3.1. KDV Kanununda Yapılan Düzenleme

- 6552 sayılı Kanununun 26 ncı maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendi değiştirilmektedir.

Buna göre, KDV Kanununun 17 nci maddesinin **Diğer İstisnalar** başlıklı dördüncü fıkrasının (g) bendindeki “Külçe altın, külçe gümüş, kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci, kübik virconia)” ibaresi “Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye’de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi,” şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile yukarıda sayılan kıymetli taşların borsa dışında işlem görmesi durumunda daha önceden uygulanan KDV istisnası uygulanmayacaktır.

- Aynı Kanununun 27 nci maddesi ile KDV Kanununa eklenen geçici 33 üncü maddeyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dâhil) devir ve teslimi 31 Aralık 2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesna tutulmaktadır.

3.2. Özel Tüketim Vergisi Kanununda Yapılan Düzenleme

Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (IV) sayılı listede yer alan aşağıda G.T.İ.P. numaraları ile vergi oranları belirtilen mallar listeden çıkarılmıştır. Böylelikle aşağıda yer alan kıymetli taşlara uygulanan ÖTV kaldırılmıştır.

<u>G.T.İ.P. NO</u>	<u>Mal İsmi</u>	<u>Vergi Oranı (%)</u>
71.01	Tabii inci veya kültür incileri (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın)	20

	(fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); tabii inci veya kültür incileri (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	
71.02	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış) (Sanayide kullanılanlar hariç)	20
71.03	Kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (işlenmiş veya tasnife tabi tutulmuş olsun olmasın) (fakat ipliğe dizilmemiş, mihlanmamış veya takılmamış); kıymetli taşlar (elmaslar hariç) veya yarı kıymetli taşlar (tasnife tabi tutulmamış) (taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	20
7104.90.00.00.19	(Sanayide kullanılmayan sentetik veya terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli taşlar) Diğerleri	20
71.05	Tabii veya sentetik, kıymetli veya yarı kıymetli taşların toz ve pudraları (Sanayide kullanılanlar hariç)	20
71.16	Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	20

4. 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununda Yapılan Düzenleme

6652 sayılı Kanununun 144 üncü maddesiyle, 5746 sayılı Kanununun **İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları** başlıklı 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “her bir çalışan için beş yıl süreyle” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Böylelikle, Ar-Ge faaliyetlerinde istihdam edilen personel için uygulanan sigorta primi desteğinde 5 yıllık sınırlama kaldırılmıştır.

5. Harçlar Kanununda Yapılan Düzenleme

6552 sayılı Kanununun 23 üncü maddesiyle Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler”

Yapılan düzenleme ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na süresiz çalışma izni verilen yabancılara ikamet tezkeresinin harç ödenmeksizin verilmesi sağlanmaktadır.

Söz konusu Kanuna aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

6552 Sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun

Saygılarımızla,

Deloitte Türkiye

Sirkülerlerimizde yer alan bilgiler belli bir konunun veya konuların çok geniş kapsamlı bir şekilde ele alınmasından ziyade genel çerçevede bilgi vermek ve yorum yapmak amacını taşımaktadır. Bu sirkülerler ile amacımız muhasebe, vergi, yatırım, danışmanlık alanlarında veya diğer türlü profesyonel bağlamda tavsiye veya hizmet sunmak değildir. Bilgileri kişisel finansal veya ticari kararlarınızda yegane dayanak olarak kullanmaktan ziyade, konusuna hakim profesyonel bir danışmana başvurmanız tavsiye edilir. Bu sirkülerler ve içeriğindeki bilgiler, oldukları şekliyle sunulmaktadır; "DRT Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş." ve İngiltere mevzuatına göre kurulmuş olan “Deloitte Touche Tohmatsu Limited” ve onun üye firmaları ve bunların iştirakleri ve fiyalleri (bundan böyle ayrı ayrı veya birlikte "Deloitte"), bunlarla ilgili sarih veya zımni bir beyan ve garantide bulunmamaktadır. "Deloitte", söz konusu sirkülerlerin ve içeriğindeki bilgilerin hata içermediğine veya belirli performans ve kalite kriterlerini karşıladığına dair bir güvence vermemektedir. Sirkülerleri ve içeriğindeki bilgileri kullanımınız sonucunda ortaya

çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir ve bu kullanımdan kaynaklanan her türlü zarara dair risk ve sorumluluk tamamen tarafınızca üstlenilmektedir. "Deloitte", söz konusu kullanımdan dolayı, (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) sözleşmesel bir dava, kanun veya haksız fiilden doğan her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.